

نقش حسابداران رسمی در

حسابرسی مالیاتی

متن سخنرانی آقای هوشنگ نادریان، مدیرعامل سازمان حسابرسی

سازمان حسابرسی، حسابداران رسمی و موسسه‌های حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی مکلفند طبق شرایطی که قانون معین کرده است، گزارش حسابرسی مالیاتی تنظیم و ارائه کنند. براساس برنامه‌ریزیهای انجام شده به وسیله سازمان امور مالیاتی کشور، زمینه اجرای تکلیف قانونی یادشده فراهم آمده است. در همین راستا در تاریخ دهم آذرماه سال جاری همایشی با حضور کلیه مدیران سازمان حسابرسی برگزار شد. آقایان عیسی شهسوارخجسته، هوشنگ نادریان، سیدمحمود حمیدی، محمد شریعتی و محمدعلی بیک‌پور در این همایش سخنرانی کردند که با توجه به اهمیت موضوع متن سخنرانی آنان در این شماره به چاپ رسیده است.

آن باید از مقررات خاص پیروی کند ولی رعایت استانداردهای حسابرسی نیز ضروری است و به کیفیت گزارش می‌افزاید.

در هر حال حل این موضوع و تعیین شکل و دستورعمل گزارش حسابرسی مالیاتی کاری پیچیده و دشوار بود و تهیه مجموعه‌ای که در برگزیده نظرات سازمان حسابرسی و جامعه حسابداران رسمی و مورد پذیرش سازمان امور مالیاتی باشد

به‌سادگی انجام نپذیرفت. نظرهای مختلف و متفاوتی وجود داشت که رسیدن به تفاهم درباره آنها نیازمند وقت و زمان بود. سرانجام نمونه فرم پیشنهادی گزارش حسابرسی مالیاتی حدود یک‌ماه پیش از پایان مهلت زمانی، یعنی پایان

حسابرسی مالیاتی و دستورعمل آن هر چه بیشتر با اصول و موازین حرفه‌ای حسابرسی نزدیک شود. البته گزارش حسابرسی مالیاتی نوعی رسیدگی ویژه است که با هدف خاص و در پاسخ به نیاز مرجع مالیاتی تنظیم می‌شود و شکل و محتوای

باسلام و قبولی طاعات شما در این ماه پربرکت، از این که دعوت ما را پذیرفتید و در این همایش شرکت کردید بسیار سپاسگذاریم. امیدوارم این همایش با حضور صاحب نظران و کارشناسان گرانقدر، نتایج پرباری برای موضوع بسیار مهم حسابرسی مالیاتی فراهم کند.

همان گونه که می‌دانید طبق مفاد قانون مالیاتهای مستقیم، گزارش حسابرسی مالیاتی باید بر مبنای فرم نمونه‌ای که از طرف سازمان امور مالیاتی

تهیه می‌شود، تنظیم گردد. در چند ماه گذشته کارشناسان سازمان حسابرسی نشستهای مفصلی را به اتفاق نمایندگان جامعه حسابداران رسمی ایران با کارشناسان وزارت امور اقتصادی و دارایی برگزار کردند. هدف این بود که فرم گزارش

شهریورماه و نمونه چاپی آن یک روز قبل از مهلت تعیین شده، البته با فرض مصرف یکساله فقط برای سال ۱۳۸۱، منتشر شد.

با توجه به وظیفه‌ای که طبق تبصره ماده ۱۱۰ قانون مالیاتهای مستقیم، قبل از اصلاحیه اخیر در مورد حسابرسی مالیاتی شرکتهای دولتی به‌عهده سازمان حسابرسی بود، با سازمان مالیاتی گفتگو کردیم تا مهلت قانونی برای ارائه گزارش حسابرسی مالیاتی تمدید شود. هدف از این کار این بود که اولاً سازمان حسابرسی فرصت کافی برای انجام وظایفش داشته باشد و ثانیاً با توجه به نقش تعیین‌کننده این سازمان در نظام حسابداری و حسابرسی کشور، تهیه گزارش حسابرسی مالیاتی در سازمان حسابرسی تجربه شود تا بر مبنای آن ابعاد کار حسابرسی مالیاتی با استفاده از خدمات حسابداران رسمی، معین و مشخص و تجربه سازمان حسابرسی به دیگران منتقل شود. البته سازمان حسابرسی در قالب تبصره ماده ۱۱۰ امر تعیین مالیات را انجام داده است و تجربه‌هایی دارد، اما موضوع گزارش حسابرسی طبق ماده ۲۷۲ موضوع جدیدی است که گرچه در ابتدای راه دشواریها و مشکلاتی را به‌همراه خواهد داشت ولی همکاران ما مثل همیشه آماده‌اند تا در این کار نیز پیشقدم باشند و راه را برای دیگران هموار کنند.

طبق آماري که در اختیار دارم بیش از هفتصد شرکت متقاضی گزارش حسابرسی مالیاتی از سازمان حسابرسی شده‌اند که اسامی آنها به مسئولان مالیاتی اعلام شد و مراحل کار در دست انجام است تا این کار عظیم که از یک طرف تحول مهمی در نظام مالیاتی کشور محسوب می‌شود و از طرف دیگر آزمون سرنوشت‌سازی برای جامعه حسابداران کشور است به‌خواست خداوند متعال با موفقیت انجام شود.

نکته‌ای اساسی در این بحث نهفته است که به‌اعتبار آن باید به موضوع با افق بلندتری نگاه کنیم و آن این است که زمینه‌ای فراهم آمده تا سیستم سنتی ممیزی مالیاتی کشور متحول شود. سیستم سنتی ممیزی مالیاتی از جامعه حسابداری جدا مانده بود و از توان و نیرو و تحولات و پیشرفتهای جامعه حرفه‌ای سود نمی‌برد. با ابتکار وزارت امور اقتصادی و دارایی این نقیصه مهم نظام مالیاتی رفع خواهد شد و جامعه حسابداران رسمی ایران و سازمان حسابرسی به‌عنوان همکار سازمان مالیاتی در امر تشخیص مالیات فعالیت خواهند

سیستم سنتی ممیزی مالیاتی از جامعه حسابداری جدا مانده بود و از توان و نیرو و تحولات و

پیشرفتهای جامعه حرفه‌ای سود نمی‌برد. با ابتکار

وزارت امور اقتصادی

و دارایی این نقیصه

مهم نظام مالیاتی

رفع خواهد شد و

جامعه حسابداران

رسمی ایران و

سازمان حسابرسی

به‌عنوان همکار

سازمان مالیاتی در

امر تشخیص مالیات

فعالیت خواهند کرد

حسابداران رسمی در امر تعیین مالیات، کیفیت امر تشخیص را ارتقا می‌دهد.

در حال حاضر بیش از یکصد موسسه حسابرسی و نزدیک به هزار حسابدار رسمی در کشور وجود دارند و در آینده ممکن است به‌جایی برسیم که چند هزار حسابدار رسمی در دفتر خودشان و با نیروی کارشناسی خود، بدون این‌که سرباری برای وزارت امور اقتصادی و دارایی داشته باشند کار مالیاتی را انجام دهند. بدیهی است جهت حسن اجرای این امر ضروری است جامعه حسابداران رسمی نظارت‌های دقیقی را اعمال کند تا کیفیت رسیدگی مالیاتی ارتقا یابد و محیط سالم و قابل اعتمادی جهت انجام این کار فراهم شود. با تلاش و ممارست زیاد قطعاً می‌توان این اهداف را محقق ساخت.

سازمان حسابرسی با توجه به جایگاه خود در خط مقدم حرفه، رسالت دارد در این امر خطیر نیز مثل همیشه پیشگام باشد و آن را به سرانجام برساند. در این خصوص صحبت‌های بیشتری وجود دارد که انشاءالله در آینده بتدریج خدمت دوستان و همکاران ارائه خواهد شد.

کرد و در نتیجه آن، وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌تواند موضوع تشخیص و وصول مالیات را به‌کمک نیروی تخصصی مستقل و بدون این‌که خود مستقیماً مقابل مودی باشد، انجام دهد.

خوشبختانه مسئولان وزارت امور اقتصادی و دارایی به این نتیجه درست رسیده‌اند که حضور

